

кон'юнктивальний мішок розчином фурациліну 1:5000, 1 раз на добу, краплі очні тобрекс 4-6 раз на добу та на ніч закладали очну тетрациклінову мазь.

В усіх групах проводили щоденний контроль за перебігом захворювання, визначали загальний стан тварини, величину ураженої ділянки рогівки, характер ураження тканин очного яблука.

Висновки:

1. Виразки рогівки у собак широко розповсюджена патологія в умовах міста Одеси та Одеської області, яка складає 14,3% від загальної кількості уражень очей.
2. Виразки рогівки характеризуються вираженою стадійністю (серозно-катаральна стадія, ерозії рогівки, глибокого дефекту рогівки і утворення рубця рогівки).
3. Морфологічні зміни крові найбільш виражені на початку дослідження, що відповідає піку запального процесу при післяопераційному лікуванні виразок рогівки.
4. Використання для лікування виразок рогівки у собак наступної схеми: оперативне видалення виразок рогівки та промивання кон'юнктивального мішка в післяопераційний період антисептичним розчином фурациліну 1: 5000, тобрекс – у вигляді очних крапель 4-6 раз на добу протягом 10 днів та мазь очна тетрациклінова на ніч, дає можливість скоротити термін лікування на 33 доби в порівнянні із загальноприйнятою схемою лікування захворювань очей.

Список літератури

1. Шилкин А.Г. Копенкин Е.П., Олейник В.В. Комплексная терапия тяжелых инфекционно-воспалительных поражений глаза у собак и кошек с использованием фторхинолоновых антибиотиков // Материалы XII международного конгресса по болезням мелких домашних животных. М.: ЗАО «Издательский Дом», 2004. С. 150 - 153.
2. Іздепський В.Й., Рублено М.В., Ільницький М.Г. Застосування тіотриазоліну та лазеротерапія в офтальмологічній практиці у дрібних тварин // Вісник білоцерківського державного аграрного університету: Вип. 5. Ч. 2, Біла Церква, 1998. С. 157-160.
3. Морозов М.Г. Лікування ран рогівки у дрібних тварин // Аграрний вісник Причорномор'я. Ветеринарні науки. Вип.. 42. – Одеса: СМІЛ, 2008. Ч. 1. С. 217-220.
4. Морозов М.Г. Захворювання очей у дрібних тварин (розповсюдження та етіологія) // Аграрний вісник Причорномор'я. Ветеринарні науки. Вип. 25. Одеса, 2004. С. 93-97.

ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ЕПІЗООТИЧНОЇ СИТУАЦІЇ ЩОДО ЛЕПТОСПИРОЗУ СОБАК В М.ОДЕСА

Пероцька Л. В., к. вет. н., доцент

Гальчинська А. І., магістрант

Одеський державний аграрний університет, Одеса, Україна

Вступ. Лептоспіроз відносять до найбільш поширених природно-осередкових захворювань, а його збудники – лептоспіри за числом відомих сероварів поступаються лише ентеробактеріям. Лептоспіри кожного серовару в процесі еволюції пристосувались до паразитування на тваринах певного виду або видів, спричиняючи у своїх хазяїв різноманітні патологічні процеси. Кількість відомих сероварів постійно збільшується, що викликає необхідність постійного моніторингу за станом і зміною етіологічної структури лептоспірозу в кожному регіоні [1,2].

Хворобу діагностують на всіх континентах в багатьох країнах. Україна та Російська Федерація перебувають у групі країн з найскладнішою епізootичною ситуацією. Матеріали ретроспективного аналізу статистичних даних Держпродспоживслужби України, а також дані, опубліковані в різних наукових виданнях, засвідчують, що лептоспіроз в Україні має значне поширення [3-5].

Лептоспіроз – зоонозна хвороба диких, домашніх тварин і людини, при якій в епізootичний процес залучаються собаки, як один з каналів виносу інфекційного агенту в

населені пункти [6]. Це має особливе значення для великих міст, де собаки серед “домашніх улюбленців” становлять левову частку тварин, з чим пов’язана зростаюча епідемічна небезпека формування стаціонарних урбаністичних осередків лептоспірозу [7].

На півдні України, в тому числі в Одеській області, лептоспіроз собак реєструється досить часто [6,7].

Метою наших досліджень було вивчити епізоотичну ситуацію щодо лептоспірозу собак та встановити інфікованість тварин лептоспірами різних серологічних груп в місті Одеса за 2017-2020 р.р.

Матеріали і методи досліджень. Статистичну обробку даних здійснювали шляхом аналізу документації ветеринарного обліку і звітності.

За звітний період досліджено в РМА сироватки крові собак з 8 серологічними групами лептоспір.

Результати досліджень сироваток крові собак на лептоспіроз наведено в таблиці 1. Всього було досліджено 1687 собак різних порід та віку. Кількість позитивно реагуючих в РМА склала 5,4%. Найбільша їх кількість припала на 2019 рік – 6,6%, найменша на 2020 – 2,7%.

Таблиця 1.

Результати досліджень сироваток крові собак на лептоспіроз в РМА (2017 - 2020 р.р.)

Роки	Кількість досліджених собак	Виявлено специфічні антитіла до лептоспір в діагностичних титрах	
		Кількість собак	% до загальної кількості
2017	387	21	5,4
2018	566	33	5,8
2019	438	29	6,6
2020	296	8	2,7
Всього	1687	91	5,4

Результати серологічних досліджень сироваток крові собак в РМА з окремими серотипами лептоспір представлені в таблиці 2. Із наведених даних видно, що специфічні антитіла в діагностичних титрах виявлені до лептоспір серотипів: *L.canicola*, *L.icterohaemorrhagiae*, *L.grippotyphosa*. При цьому, специфічні антитіла до лептоспір серотипів *L.canicola* та *L.icterohaemorrhagiae* виявляли кожного року, а щодо *L.grippotyphosa* – лише у 2017 та 2018р.р.

Таблиця 2.

Результати серологічних досліджень сироваток крові собак в РМА з окремими серотипами лептоспір (2017-2020 р.р.)

Роки	Кількість реагуючих собак	Виявлено специфічні антитіла в діагностичних титрах до лептоспір серотипів					
		<i>L. canicola</i>		<i>L.icterohaemorrhagiae</i>		<i>L. grippotyphosa</i>	
		кількість	%	кількість	%	кількість	%
2017	21	14	66,7	6	28,6	1	4,7
2018	33	22	66,7	10	30,3	1	3,0
2019	29	19	65,5	10	34,5	-	-
2020	8	6	75,0	2	25,0	-	-
Всього	91	61	67,0	28	30,8	2	2,2

За результатами вивчення етіологічної структури лептоспірозу собак нами встановлено, що домінуючою є серологічна група *L.canicola* –67,0 %, *L.icterohaemorrhagiae* та *L.grippotyphosa* нараховують відповідно 30,8 й 2,2 відсотки.

Висновки:

1. За період з 2017 до 2020 р.р. досліджено 1687 собак на лептоспіроз та виявлено 91 (5,4%) позитивно реагуючих в РМА.
2. Собаки інфікуються лептоспірами наступних серогруп: *L.canicola* (67,0%), *L.icterohaemorrhagiae* (30,8%), *L.grippotyphosa* (2,2%).

Перспективи подальших досліджень полягають в безпосередньому вивченні різноманітних джерел та резервуарів збудника лептоспірозу в урбанізованій місцевості та шляхів його розповсюдження.

Список літератури

1. Бабюк С.Я., Кисиленко Л.С., Корнієнко Л.Е. Аналіз епізоотичної ситуації щодо лептоспірозу собак у 2006-2008 р.р. у м. Київ /С.Я. Бабюк, Л.С. Кисиленко, Л.Е. Корнієнко // Збірник наукових праць Луганського НАУ. - 2008. - №92. – С.17-21.
2. Бернасовська О.П. та ін. Проблема лептоспірозу в Україні /О.П. Бернасовська, В.М. Кондратенко, О.В. Мельницька // Інфекційні хвороби. – 1996. - № 2. - С.16-17.
3. Федотов В., Корсун Л., Жилиховський А. Щодо епізоотичної ситуації та етіологічної структури лептоспірозу на території північного регіону України /В. Федотов, Л. Корсун, А. Жилиховський. // Ветеринарна медицина України. - 2001. - №1. – С. 21-22.
4. Зон Г. Напрямки в еволюції епізоотичного процесу лептоспірозу та шляхи до оптимізації захисту собак в Україні /Г. Зон // Ветеринарна медицина України. - 2007 - № 5. - С.11-14.
5. Турченко О.М, Зон Г.А. Лептоспіроз собак у м. Суми: епізоотичний моніторинг, діагностика та лікування. Ветеринарна біотехнологія.- 32 (2), 2018, с. 545-550.
6. Тимофєєв І.О., Фоміна Л.І. Інфікованість собак лептоспірами різних серологічних груп в Одеській області /І.О. Тимофєєв., Л.І. Фоміна //Аграрний вісник Причорномор'я ОДАУ. – 2009. - №47. –С. 19-22.
7. Перицька Л.В., Дробот О.С. Лептоспіроз собак в м.Чорноморськ. /Аграрний вісник Причорномор'я ОДАУ. – 2016. - №81. – С. 92-96.

ПОРІВНЯЛЬНА ЕФЕКТИВНІСТЬ АНТИГЕЛЬМІНТНИХ ЗАСОБІВ ЗА АСКАРИДІОЗНО-ГЕТЕРАКОЗНОЇ ІНВАЗІЇ КУРЕЙ

Пивоварова І. В., к. вет. н.

Перицька Л. В., к. вет. н.

Одеський державний аграрний університет, м. Одеса, Україна

Актуальність. Птахівництву, однієї з найперспективніших, високопродуктивних галузей тваринництва, чималий збитокносять захворювання різної патології, в тому числі й гельмінтози. Інвазійні хвороби суходільної птиці мають значне поширення й завдають вагомих економічних збитків невеликим приватним господарствам, а також за умови промислового розведення. Внаслідок гельмінтозів молодняк відстає в рості та розвитку, знижується вгодованість дорослих птахів, несучість яєць та племінна цінність птиці. Успішне лікування інвазійних хвороб птиці можливе за умови якісної діагностики та своєчасного проведення цілого комплексу заходів. Важливим є і залишається застосування вискоелективних, малотоксичних, дешевих, зручних у використанні, з широким спектром дії антигельмінтних засобів. У зв'язку з цим, *актуальними* є дослідження щодо порівняльної ефективності антигельмінтних засобів.

Матеріали і методи. Дослідження проводились на базі фермерського господарства Білгород-Дністровського району Одеської області, що спеціалізується на відгодівлі курей-бройлерів кросу «КОББ-500».